

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2113/2017
12.10.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Лидије Ђукић и Божидара Вујичића, чланова већа, у парници тужиоца – противтуженог АА из ..., против тужене – противтужиле ББ из ..., Општина ..., чији је пуномоћник Јадранка Јововић Самарцић, адвокат из ..., ради измене одлуке о вршењу родитељског права и издржавања, одлучујући о ревизији тужене – противтужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 178/17 од 20.04.2017. године, у седници одржаној 12.10.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Нишу Гж2 178/17 од 20.04.2017. године и пресуда Основног суда у Алексинцу П2 203/15 од 09.11.2016. године, у ставу трећем изреке, тако што се мења пресуда Основног суда у Нишу, Судска јединица у Ражњу П2 1521/11 од 18.01.2012. године у ставу трећем изреке, који се односи на обавезу издржавања малолетне ћерке парничних странака ВВ и обавезује се тужилац-противтужени АА да на име свог доприноса за издржавање малолетне ћерке ВВ месечно плаћа 10.000,00 динара на руке законској заступници малолетног детета, туженој – противтужилји ББ и то од 01. до 05. у месецу за текући месец, почев од подношења противтужбе 30.06.2015. године, заостале рате одједном са законском затезном каматом, а убудуће сваког 01. до 05. у месецу за текући месец, све док за то постоје законски услови, а све у року од 15 дана од пријема пресуде.

У преосталом делу ревизија тужене – противтужиле се одбија као неоснована.

ОДБИЈА СЕ захтев тужене – противтужиле за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Алексинцу П2 203/15 од 09.11.2016. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац –противтужени АА тражио да се мал. дете странака ћерка ВВ, рођена ... године, повери на чување и васпитање тужиоцу; ставом другим изреке, уређено је остваривање личних односа између тужиоца као оца и малолетне ВВ, на начин ближе одређен у изреци пресуде; ставом трећим изреке, одбијен је противтужбени захтев тужене – противтужиле ББ, којим је тражила да се обавезе тужилац –противтужени АА да на име свог доприноса за издржавање малолетне ВВ, месечно плаћа 12.000,00 динара на руке законске заступнице, почев од подношења противтужбе, заостале рате одједном са законском затезном каматом, а убудуће сваког првог до петог у месецу за текући

месец све док за то постоје законски услови, све у року од 15 дана под претњом принудног извршења; ставом четвртим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 178/17 од 20.04.2017. године, одбијене су као неосноване жалбе тужиоца противтуженог АА и тужене – противтужиље ББ и потврђена пресуда Основног суда у Алексинцу П2 203/15 од 09.11.2016. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је одбијена жалба тужене – противтужиље за измену одлуке о висини издржавања за малолетну ВВ, тужена – противтужиља је изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешне примене материјалног права и погрешно утврђеног чињеничног стања.

Тужилац-противтужени је доставио одговор на ревизију.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11, 55/14), Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија тужене – противтужиље делимично основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, парничне странке су бивши супружници чији је брак разведен правноснажном пресудом Основног суда у Нишу, Судска јединица у Ражњу П2 1521/11 од 18.11.2012. године. Овом пресудом уређен је начин одржавања личних односа оца са малолетним дететом и обавезан је тужилац – противтужени да као отац доприноси издржавању детета од 7.000,00 динара месечно. Малолетно дете ВВ, рођена је ... године, похађа предшколску установу и њене потребе за исхраном, гардеробом, хигијеном су 14.000,00 месечно. Оба родитеља су незапослена, али су здрави и радно способни. Тужилац повремено и у кратком периоду одлази код сродника у иностранство где је радно ангажован.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања судови су закључили да се нису стекли услови из члана 164. Породичног закона и одбили тужбени захтев за измену одлуке о издржавању малолетног детета, ценећи да су укупне потребе детета утврђене на 14.000,00 динара месечно и да родитељи подједнако треба да учествују овим износом.

Међутим, нижестепене пресуде су донете погрешном применом материјалног права.

Породични закон у члану 160. прописује да се издржавање одређује према потребама повериоца и могућностима дужника издржавања, при чему се води рачуна о минималној суми издржавања (став 1.); потребе повериоца издржавања зависе од његових година, здравља, образовања, имовине, прихода те других околности од

значаја за одређивање издржавања (став 2.); могућности дужника издржавања зависе од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба обавезе да издржава друга лица те других околности од значаја за одређивање издржавања (став 3.). Чланом 161. став 1. истог закона, прописано је да се издржавање, по правилу, одређује у новцу, а чланом 162. прописано је да поверилац издржавања може по свом избору захтевати да висина издржавања буде одређена у фиксном месечном новчаном износу или у проценту од редовних месечних новчаних примања дужника издржавања (став 1.); ако је поверилац издржавања дете, висина издржавања треба да омогући најмање такав ниво животног стандарда за дете какав ужива родитељ дужник издржавања (став 3.). Чланом 164. истог закона, прописано је да се висина издржавања може смањити или повећати ако се промене околности на основу којих је донета претходна одлука.

У конкретном случају, утврђено је да су потребе малолетног детета парничних странака за издржавањем 14.000,00 динара месечно. Малолетно дете рођено је ... године и пресудом од 18.11.2012. године, одређена је висина од 7.000,00 динара на име доприноса за издржавање детета који је тужилац, као дужник издржавања у обавези да плаћа.

По оцени Врховног касационог суда, супротно закључку нижестепених судова, промењене су околности на основу којих је донета претходна одлука о издржавању детета, у том смислу што је у време одређивања висине доприноса издржавању, дете било старо годину дана, а сада је дете у узрасту од шест година. То значи да су по природи ствари потребе детета за одећом, обућом и исхраном, сада промењене, а осим тога, дете похађа и предшколску установу, чиме су додатно повећане потребе за њеним издржавањем. Иако укупна сума издржавања није промењена, то није од утицаја на обавезу оца, као дужника издржавања, да доприноси издржавању детета у већем износу од оног који је одређен ранијом одлуком. Досуђени износ од 10.000,00 динара месечно је одмерен имајући у виду да је отац млад, здрав и радно способан, као и да може додатним ангажовањем да доприноси издржавању детета у овом износу, чиме неће бити угрожена његова егзистенција. Притом је узето у обзир и да је дете поверено мајци на вршење родитељског права, те да отац не учествује свакодневно о старању детета. Стога су испуњени услови прописани чланом 164. Породичног закона за промену висине доприноса тужиоца – противтуженог у издржавању детета који је одређен ранијом судском пресудом.

Из наведених разлога, одлучено је као у ставу првом изреке, на основу члана 416. став 1. ЗПП.

У преосталом делу којим је одбијен захтев за одређивање издржавања од досуђених 10.000,00 динара до тражених 12.000,00 динара месечно, ревизија је неоснована, те је донета одлука као у ставу другом изреке на основу члана 414. став 1. ЗПП.

Захтев за накнаду трошкова за састав ревизије је одбијен имајући у виду разлоге правичности, па је у складу са чланом 207. Породичног закона, у вези члана 150. ЗПП, одлучено као у ставу трећем изреке.

**Председник већа - судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић